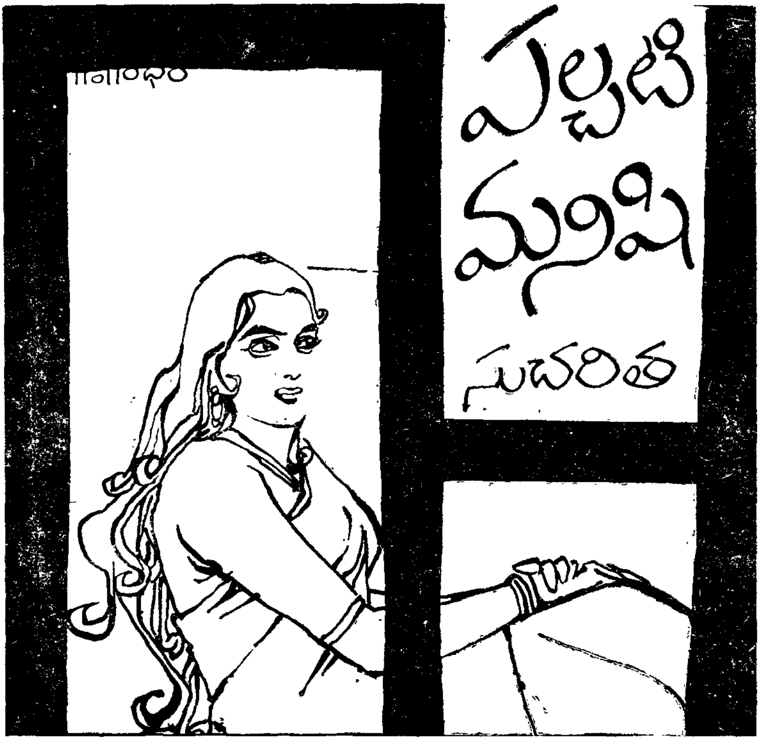

"ఇవాళ నా బర్త్‌డే!" అంది పార్వతి.

"ఓహో! ఇవాళే కళ్ళు తెరిచిన పాపాయి వన్న మాట," పరిహాసంగా అన్నాడు గిరీశం ఆఫీసుకు వెళ్ళడానికి తయారవుతూ.

అతను బూట్లు వేసు కుంటూంటే, "సాయంకాలం త్వరగారండి. వస్తారు గదూ" అనీ—

అతను సైకిల్ తీస్తుంటే, "వస్తూ మల్లెపూలు తెండి," అనీ.

అతను గుమ్మంలోకి పోగానే, "మల్లె పూలు మర్చిపోకండి," అనీ గట్టిగా చెప్పి లోపలికి వచ్చి తలుపులు వేసుకుంది పార్వతి.

వంటిల్లు గందరగోళంగా, ఎంగిలి కంచాలతో, గరిటలతో, గిన్నెలతో, పార్ల మెంటులా వుంది.

"మనిషియిల్లు కదిలేదాకా ఒకటే హడావుడి!" అని విసుక్కుని నడుం బిగించింది పార్వతి.

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలవరకూ కాలుకాలిన పిల్లిలా తిరిగింది పార్వతి, గది లోంచి, గదిలోకి.

గిరీశం వచ్చేది యింకో రెండు

గంటలకు.

కాఫీ కాచి ఫ్లాస్కులో పోసింది. ఉప్మా చేద్దామనుకుని, మళ్ళీ అతను వచ్చేసరికి చల్లారిపోతుందని ఆపేసింది.

ఆ రోజు పార్వతికి కలల్లో తేలిపోతు న్నట్టుగా వుంది. ప్రతి వస్తువూ యెంతో కొత్తగా, యింకా అందంతో కన్పిస్తు న్నాయి.

కిటికీలోంచి తొంగిచూస్తున్న పక్కింటి వాళ్ళ జాజితీగ ఆకులు ఎండకి మెరుస్తూ, నీలాకాశం ఆకులు లేకుండా విరగపూసిన మల్లెపందిరిలా, కొబ్బరిచెట్ల ఆకుల గల గలలలో కొత్త పాటలు—ఇవన్నీ తన పుట్టిన రోజుగనక యిలాగ వున్నాయా? లేక తన కళ్ళకు ఇలా కన్పిస్తున్నాయా? నవ్వుకుంది పార్వతి.

ఎంతోమందిలాగే, పార్వతికి పుట్టిన రోజు చాలా....చాలాప్రీతి పాత్రమయింది. సంవత్సరానికి ఒక్కసారి వచ్చే రోజు! ఆ రోజు తాలూకు ఛాయలు మిగతా సంవ త్సరం అంతా గుర్తు పెట్టుకోవాల్సినరోజు! పెళ్ళయ్యాక తన స్వంత యింట్లో వచ్చిన మొదటి పుట్టిన రోజు!

పార్వతి లేచి అద్దం ముందు కూర్చుని జుట్టు విప్పుకుంది.

తలంటి పోసుకోవటాన కాబోలు, జుట్టుమరీ వత్తుగా, యింకా తళతళ నొక్కు లతో వీపంతా ఆక్రమించుకుంది.

"ఇవాళ రెండు జడలు వేసుకోవాలి." అనుకుంటూ జుట్టు రెండు భాగాలుగా చేసి, ఒక చేత్తో పట్టుకుని, అపురూపంగా చిక్కు తియ్యటం ప్రారంభించింది.

జుట్టు రెండు జడలుగా అల్లుకుంది, వొదులుగా.

రేపు తెల్లారేసరికి జుట్టంతా వ్యాపిస్తుంది మల్లెల పరిమళం. రెండు జడలకీ కలిపి పెట్టుకుంటే బాగుంటుందా, లేక ఒక జడ లోనే బాగుంటుందా, అని కాసేపు ఆలో చించి, ఎటూ తోచక, చివరకి, "తర్వాత చూద్దాంలే," అని వూరుకుంది.

పార్వతికి మల్లెపూలంటే ప్రాణం. శల వులకు ఇంటికి వెళ్తే, తండ్రి ప్రతి రోజూ పట్నం నుంచి అయినా పువ్వులు తెప్పించే వాడు.

పార్వతి ఒక్కోరోజు తమ యింట్లో పూసే చామంతులు కరణం గారింట్లో ఇచ్చి వారింటి నుంచి మల్లెలు తెచ్చుకునేది.

వేసంకాలం వచ్చిందంటే మల్లెలు, మల్లెలు! ఎక్కడ చూసినా అవే! మల్లెల పరిమళం ఎంత మధురంగా వుంటుంది!

పెళ్ళయ్యాక పార్వతి వుత్సాహం సగం చచ్చిపోయింది. పువ్వుల కోసం తపించి పోయేది, అయినా.

ఓసారి గిరీశం "ఏమిటా తలనిండా పూలు అమ్మవారిలాగా!" అని విసుక్కు న్నాడు.

పార్వతికి అంతవరకు మల్లెపూలు యిష్టపడని మనుషులు వుంటారని తెలీదు. గిరీశం వంక ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

అప్పుడేకాదు పువ్వులు పెట్టుకున్నప్పు

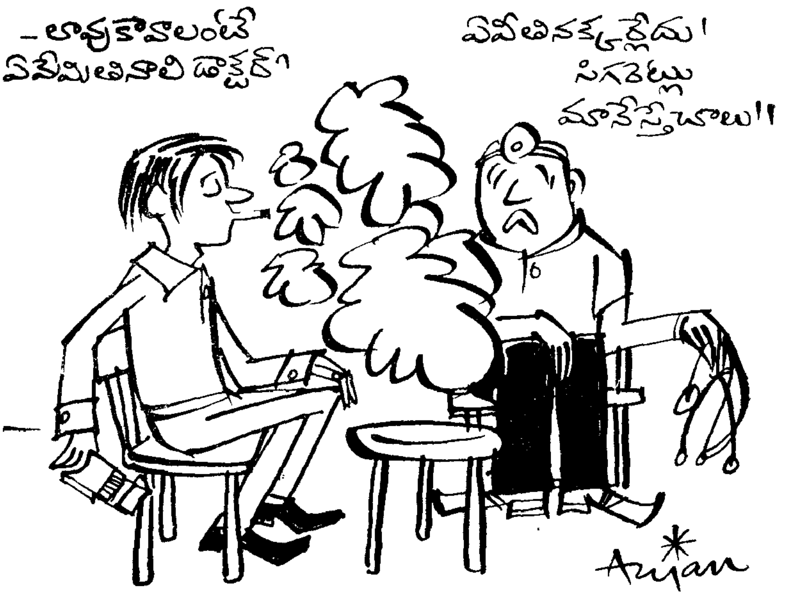

డల్లా గిరీశం అలాగే మాటలు విసిరేవాడు.

రానురానూ పార్వతి మనసే మారిందో లేక గిరీశం మాటలకు విరక్తే పుట్టించో గాని, పూలంటే మోజుపోయింది. ఇదిగో, మళ్ళీ యీ రోజు!

పార్వతి కేశాలంకరణా,ముఖాలంకరణా పూర్తి చేసి, పెట్టె తెరిచింది.

ఓ అరగంట ఏ చీరా నచ్చక చివరికి తనకి ఇష్టమూ, గిరీశానికి అయిష్టమూ అయిన ఎర్రని అంచుతో ఎర్రచుక్కలున్న తెల్లచీర కట్టుకుంది. ఎర్ర జరీ జాకెట్ వేసుకుంది. రెండు చేతులకీ బంగారు గాజుల మధ్య ఎర్రని గాజులు వేసుకుంది.

కాలేజ్ స్టూడెంట్స్ మాసిపోయిన అలంకరణలతో ఇంటిదారి పట్టేవేళ, జంటలు చిరునవ్వులు మార్చుకుంటూ షైర్లకు వెళ్ళేవేళ, ఆకాశం పడమటన నవవధువులా సిగ్గులు చిమ్మే వేళ....

పారిజాతంలాగా తయారయి పార్వతి భర్త కోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ కూర్చుంది. చీకట్లు ముసరబోతూంటే, గిరీశం యీసురోమంటూ కొంప చేరాడు. పార్వతి కళ్ళు ఆతృతగా గిరీశం చేతుల్నీ, జేబుల్నీ తడిమాయి.

"ఏమిటి కథ? అప్పుడే ముస్తాబు అయ్యావు ఈ రోజు?" గిరీశం సైకిల్ స్టాండు వేస్తూ.

పార్వతి మనస్సు చివుక్కుమంది.

తన పుట్టిన రోజన్న సంగతే గుర్తులేని వ్యక్తికి ఇంకా తను చెప్పిన పువ్వుల

సంగతేం గుర్తు వుంటుంది! అతనికితను తనగురించిన సంగతులూ అంత ప్రాధాన్యం లేనివన్నమాట!

పార్వతి మనసు విప్పి మాట్లాడలేక పోయింది తర్వాత.

స్నానం చివర తువ్వాలు అందిస్తున్నప్పుడూ, టిఫిన్ ప్లేట్ ఇస్తున్నప్పుడూ, ఇద్దరూకల్సి అన్నాలకు కూర్చున్నప్పుడూ గిరీశం చేయబోయిన సరసాలు పార్వతి పెదవుల మీదికి నవ్వు తెప్పించలేక పోయాయి.

యాంత్రికంగా పనులు ముగించుకుని వచ్చేసరికి గిరీశం ఆదమర్చి నిద్రపోతున్నాడు.

పార్వతికి గిరీశం మీద, పెళ్ళయ్యాక మొదటిసారిగా, అంతులేని ఏవగింపు కలిగింది. ఛే, ఏం మనిషి! భార్య కోరక, కోరక ఓ కోరిక కోరితే, అది తీర్చాలన్న ఆసక్తే అతనికి లేదు. పూలు తేకపోయినా, అందుకు కారణం అయినా చెప్పితే అది వేరే సంగతి!

పార్వతికి ఎన్నడూ ఎరగనంత అసంతృప్తితో మనసంతా వికలం అయిపోయింది.

పుట్టిన రోజూ........పార్టీ....స్నేహితులూ....

అనుకున్నవేవీ జరగలేదు. పుట్టినరోజు అన్న ప్రత్యేకతా, జ్ఞాపకం పెట్టుకోదగ్గ సంఘటనా, ఒక్కటీ జరగలేదు. ఈ రోజూ....రోజూ లాగే అతి మామూలుగా గడిచిపోయింది

పార్వతి కళ్లల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి..

అద్దంలో రెండుజడలు రెండుపాముల్లా కనిపించాయి. విరాగ్గా రెండూ కలిపి ముడి వేసేసింది.

కుర్చీ కిటికీ దగ్గరగా లాక్కుని కూర్చుంది.

పక్కవాళ్ళ జాజితీగ సువాసనలు వెదజల్లుతోంది.

పార్వతి భర్తతో ఎన్నోసార్లు ఓ 'నైట్ క్వీన్' మొక్క పెంచుదామని చెప్పి ముచ్చట పడింది.

కానీ అతను తేలిగ్గా, "ఛ, ఎందుకు? పాములు ఒక్కటే తక్కువ అయ్యాయా ఇప్పుడు? పైగా మనం ఇక్కడ శాశ్వతంగా వుండేవాళ్ళం కాదుగా!" అని కొట్టి పారేశాడు.

పార్వతి పేలవంగా నవ్వుకుంది. పువ్వుల పరిమళానికి ఎంతో క్రూరజంతువులు సయితం వస్తాయిగానీ, మనుషుల్లోనే కొన్ని రకాల వాళ్ళు ఏవగించుకుంటారు, ఎంత చిత్రం!

ఈ విషయంలోనే కాదు, ఇలాంటివే ఇంకెన్నో అన్నీ ఒక్కసారిగా తేల్చుకోవాలన్న తపన పట్టుకుంది పార్వతికి ఈనాడు.

పార్వతికి సంగీతం అంటే ప్రాణం.

ఎప్పుడయినా కచ్చేరీలు జరుగుతున్నాయని తెలిస్తే, వెళ్ళాలని ఎంతో పులాట పడుతుంది.

కానీ గిరీశం సంగీతం విషయంలో

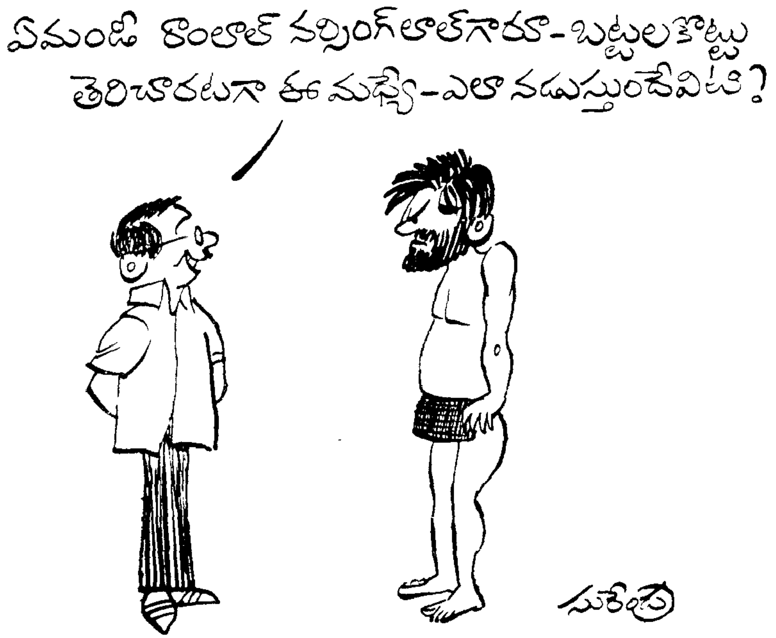

ఔరంగజేబు దగ్గరి చుట్టం. 'న్న ....నన్నా' అంటూ తలలూపుకుంటూ వాళ్ళు వేసే సంగతులు చూస్తే అతనికి వొళ్ళు కంపరం ఎత్తుతుంది. శాసనాలు చెయ్యటం అతని చేతిలో వుంటేనా.... సంగీత విద్వాంసుల్ని సమాధి చెయ్యమనే వాడు ఖచ్చితంగా.

పార్వతి వంటింట్లో పని చేసుకుంటూ, రేడియో పెట్టుకుని బిస్మిల్లా షహనాయ్ వింటూంటే అతను చటుక్కున బేండు మార్చేసి, ఏ సిలోనో పెట్టే స్తాడు. పార్వతి ప్రాణం కొట్టుకు పోతుంది అలాంటప్పుడు. గిరీశం కలాంటివి ఇష్టం లేవు సరిగదా, ఇంకోళ్ళు ఇష్టపడ్డా భరించ లేడు.

భార్య తనకు అనుగుణంగా మారాలను కునేటప్పుడు, తను మాత్రం చిన్న విష యాల్లో గూడా భార్యతో సహకరించకూడదు! ఏం న్యాయం? సంసారం స్వర్గతుల్యం కావాలంటే అది కేవలం స్త్రీమీదే ఆధారపడి లేదు. పురుషుడు కూడా అందుకు చేయూత నీయాలి.

వీధిలో ఘూర్కా తలుపుమీద 'టక్-టక్' మని చప్పుడు చేస్తున్నాడు. కుక్క అరిచి పూరుకుంది.

"నే వెళ్తున్నా, తలుపేసుకో." నైట్

డ్యూటీల కెళ్ళే ఎదురింటి వుద్యోగి అంటు న్నాడు.

పార్వతి మనసు ఆవేశంతో బుసలు కొడుతోంది.

గిరీశానికి, యింటిలోకి సరకులు తేవా లంటే విసుగు. డబ్బు ఖర్చవుతుందని కాదు, వెళ్ళి తేవటం బద్ధకం.

కొత్తల్లో తననే వెళ్ళి తెచ్చుకోమనే వాడు.

ఆ విషయంలో మాత్రం తను ససేమిరా వొప్పుకోలేదు. వీధిలో కెళ్లాలంటే సిగ్గూ, అలవాటులేని భయం!

గిరీశం కోపంగా విసుక్కునేవాడు. "మహాఘోషా స్త్రీ బయల్దేరింది! ఇదేం మీ పల్లెటూరుకాదు అంతా మొహాలు వేల్లాడేసుకుని నిన్నే దేబిరించడానికి!సరుకులు తెచ్చుకుంటే ఏమిటి నామోషి?"

"నాకు అలవాటులేదు, బాబు!" అనేది తను.

"అలవాటా, వంకాయా?ఇదే ఫారిన్‌లో అయితేనా...."

"పోనీలెండి. అందుకే నేను భారత దేశంలో పుట్టాను, గాబోలు." తను అంతటితో ఆపేసేది ఆ సంభాషణ.

భార్యా, భర్తా అన్నాక ఒకళ్ళకు అనుగుణంగా ఒకళ్ళు అభిప్రాయాలూ, అలవాట్లూ మార్చుకుని, సహృదయంతో రెండోవాళ్ళ అభిరుచుల్ని గౌరవిస్తే, అది బానిసత్వమా?

మనకు నచ్చనివి యీ ప్రపంచంలో ఇంకెవరికీ నచ్చవనుకోవటం ఎంత సంకుచితం! ఎంత నిరంకుశం!

పెళ్ళి అనేది స్త్రీ వ్యక్తిత్వాన్ని పోగొట్టేదీ, ఆడదాని జీవితం అరిటాకు మీది ముల్లు సామెతగా మార్చేదీ అయితే, యీ వివాహాలూ, ఈ తంతూ అంతా ఎందుకు?

అప్పటికీ, పార్వతి ఎన్నో విషయాల్లో రాజీపడుతుంది. కాని మనసు వుందే, అది కోతి! ఎంత సమాధాన పరిచినా ఎదురు తిరుగుతూ వుంటుంది ఒక్కోసారి.

పెళ్ళయిన కొత్తల్లో శ్రావణ మాసం నోములు పుట్టింటి దగ్గర అక్కయ్యల్తో పాటు నోచుకోవాలని ఎంతో వుబలాట పడింది పార్వతి.

తండ్రి పంపించమని రాస్తే గిరీశం చిరాగ్గా, 'నోములూ, వ్రతాలూ—యివన్నీ అర్థంలేని మాటలు! మొగాడి దుంప తెంచడానికి చేసే పనులు,' అంటూ పార్వతి యిష్టాన్ని తీసిపారేశాడు.

సహించి వూరుకుంది పార్వతి, మనసుని అణగదొక్కి. పెళ్ళయిన కొత్త! అతని దగ్గర అంతగా చనువులేదు, అప్పుడు. అయినా, చీటికీ మాటికీ పోట్లాటలంటే పార్వతికి అసహ్యం. నోములు నోచుకోవాలనీ,పుట్టిళ్ళ దగ్గర సరదాగా గడపాలనీ ఏ స్త్రీకి వుండదు?

"పడుకో. నిద్రరావటంలా?" వెనగ్గా గిరీశం నిద్రగొంతు మత్తుగా విన్పించింది పార్వతికి.

వెనక్కి తిరిగి చూసింది.

గిరీశం బద్ధకంగా మంచం మీద అటు దొర్లాడు.

పార్వతి తల తిప్పుకుంది విసురుగా.

వెన్నెల పొడ గదిలో వాలుగా పడింది.

ఆకాశంలో నక్షత్రాలు చేపపిల్లల్లా మిణుకు మిణుకు మంటున్నాయి. వెన్నెల రోజులు కావటం వల్లనేమో, ఎక్కడో దూరాన ఓ కాకి తెల్లవారిందని భ్రమపడి అరుస్తోంది.

గిరీశం గురక విన్పించింది వెనక నుంచి.

గుండెలో ఏదో మంట! ఆవేదన!

ప్రతి విషయంలోనూ తనే సర్దుకు పోవాలి, ఆడదిగా పుట్టిందిగాబట్టి. పెళ్ళయ్యాక తను ఎన్ని విషయాల్లో తనకెంతో అయిష్టమయినవీ, అసహ్యమయినవీ అలవాటు చేసుకోలేదూ!

అన్నం తినేటప్పుడు చేతులూ, వేళ్ళూ నాకే వాళ్ళని చూస్తే తనకి పరమ రోత. కానీ క్రమంగా అలవాటు కాలేదూ? తనేనాడయినా, "ఎందుకలా నాకుతారు?" అందా? —అంటే వూరుకుంటాడా?

తనకు తీపిఇష్టం. ఇక్కడికొచ్చాక చచ్చినట్టు అతనికోసం కారాలు అలవాటు చేసుకుంది. కాని అది అతను గ్రహించడు. ఇద్దరు విభిన్న మనస్తత్వాలు కలిగిన వ్యక్తుల సంసారాలు అన్నీ నరకాల్లాగే తయారవుతున్నాయా?

లేక అసంతృప్తి అంతా తనలోనే వుందా?

నిట్టూర్చింది పార్వతి.

ఇంకా ఏం సర్దుకు పోవాలి! ఎంతని సర్దుకుపోవాలి? తననో జడపదార్థంగా కాకుండా, తనలో యింత అశాంతినీ, ఆలోచనల్నీ పెట్టిన ఆ దేవుడిదే యీ తప్పంతా!

తను ఎంతమాత్రమూ సహించలేని, తలుచుకుంటేనే అసహ్యం పుట్టించే విషయాల్లో యింకోటి, గిరీశం కన్పించిన, మార్కెట్‌లోకి వచ్చిన ప్రతి సెక్స్ పుస్తకమూ ఎంతో ఆసక్తిగా, యిష్టంగా తెచ్చుకుని చదవటం!

తను ఎన్నోసార్లు చెప్పింది, చదివితే చదివారుగానీ యింటికి మాత్రం తీసుకు రావద్దని.

ఓసారి చుట్టం చూపుగా అక్కయ్య వచ్చింది.

అక్కయ్య కొడుకు బాబిగాడో పిడుగు. ఇల్లంతా చుట్టబెట్టేశాడు. గిరీశం పరుపు కింద వున్న ఓ పుస్తకం తెచ్చి యిద్దరూ మాటాడుకుంటూంటే మధ్యలో పడేశాడు.

తన ప్రాణం సిగ్గుతో చచ్చిపోయింది. అక్కయ్య వెళ్ళేవరకూ కళ్ళెత్తి సూటిగా చూస్తూ మాట్లాడలేక పోయింది.

తను రామాయణ భారతాలు చదువుతుందని అతనికి హేళన. వెక్కిరింత!

అందులో అంత హాస్యం చెయ్యవల్సిందేమిటో తనకి అర్థంకాదు.

చదువుకున్న వాళ్ళూ, పట్నవాసులూ పురాణ గ్రంథాలు చదవకూడదని రూలేమయినా వుందా?

రాముడు-దేవుడు; కృష్ణుడు- అవతార పురుషుడు అనే అభిప్రాయంతో కాక పోయినా, అంతటి మహాగ్రంథాలు ఆ నాటి దేశ కాలపరిస్థితులు తెల్సుకోడాని కయినా, సాహిత్యం కోసమయినా చదవచ్చే!

క్షణికమయిన పేజి తప్ప, అటువంటి చచ్చు పుస్తకాలు చదువుతుంటే కలిగే ఆనందం ఏమిటో తన కర్థంకాదు.

స్త్రీని కేవలం ఓ విలాస వస్తువుగా, పీచుమిఠాయి లాగా అనిపింప చేసే ఆ బొమ్మలూ-ఆ రాతలూ....ఛీ....ఛీ........ చూస్తేనే కడుపునిండిపోతుంది చాలు.

అతని అభిరుచులు వేరయితే అవుతాయి. అందులో వింత ఏమీలేదు. ఏ ఇద్దరి అభిప్రాయాలూ కలవాలని ఏమీలేదు. కాని బాధఏమిటంటే అతను, తన సిద్ధాంతాలనీ, అలవాట్లనీ యితర్ల మీద రుద్దుతాడు. అతనికి ఇష్టం అయినవి అందరికీ ఇష్టమూ, అతనికి నచ్చనివి ఎవ్వరికీ నచ్చకూడదనీ అంటాడు. తన వ్యక్తిత్వాన్నే కొలత బద్దగా తీసుకుంటాడు.

బాలసరస్వతి పాటలూ, బిస్మిల్లాఖాన్ షహనాయ్ తనకు యిష్టం,కాదనేఅధికారం ఎవరికుంది, ఎంత మొగుడయితే మాత్రం?

తెల్ల చీరలు తను కట్టుకుంటుంది,అంత మాత్రంచేత భోగం దయిపోయి నట్టేనా?

ఆనందం వస్తే తను కూనిరాగాలు తీసుకుంటుంది. అల్లాయి పదాలు పాడుకోడానికి అంతా సుప్రయాలూ, లతామంగేష్కర్లూ కానక్కర్లేదుగా?

సుబ్బలక్ష్మి సంగీతం నచ్చకపోతే వినటం మానెయ్యాలి. అంతేగానీ అందులో మాధుర్యమే లేదంటే ఎట్లా?

పార్వతి మనసు అంతా జుగుప్సలాంటి భావం చుట్టేసింది. తన కెంతో అవమానం జరిగినట్టూ, తన జీవితమంతా వ్యర్థమయి పోయినట్టూ!

తను ఎదిర్చి పోట్లాడలేదూ? పోట్లాడ గలదు.

కానీ అందువల్ల జారిగేదేమిటి? ఛీ ఛీ-ఛీఛో అనుకుంటూ వీధిన పడితే సున్నితమయిన అనుబంధాలు తెగటం తప్ప!

అధికారాలూ - ఆధిపత్యాలూ మొగాడికి కొత్తేంకావు!

అణిగి వుండటాలూ-కూపస్థమండూకం లాంటి మన స్తత్వమూ ఆడదానికేం కొత్త కాదు!

తనకు మిగిలేది యీ సంఘర్షణే.

రేపట్నుంచీ అంతా మళ్ళీ మామూలే!

"నేనో జడపదార్థాన్ని అయితే....!" పార్వతి ఆలోచనల్తో అలిసి, అలానే కిటికీ గూట్లో తలవాల్చి...బరువుగాకళ్ళు వాల్చి... నిద్రపోయింది.